

ASK - ett sätt att bygga fortbildning på kunskap om vad du redan kan.

ASK, allmänläkares självvärdering i kollegial dialog, är ett sätt att planera din fortbildning så att den blir intressant, rolig och effektiv [1]. Du granskar själv din kompetens och dina behov av att utveckla den. Det gör du i dialog med en kollega som du själv väljer. Utifrån de tankar det väcker formulerar du en utbildningsplan för några år framåt.

ASK bygger på de principer som ligger till grund för SFAM:s nya riktlinjer för fortbildning [2], antagna våren 2017. Riktlinjerna utgår från att planering av fortbildning ska baseras på någon form av självvärdering, där läkaren analyserar sin nuvarande kompetens och bedömer vad som behövs för att bibehålla, utveckla och förnya den. Till grund för riktlinjerna ligger policydokument från World Federation for Medical Education (WFME) och WONCA (allmänläkarnas världsorganisation) och de stämmer överens med de principer som SFAM har tillämpat sedan början av 1990-talet.

Innehållet i ASK

A. Din ASK-kollega ser hur du arbetar i vardagen – medsittning med återföring.

ASK-kollegan sitter med under en hel eller halv arbetsdag vid patientbesök och andra arbetsuppgifter. Tid avsätts för gemensam reflektion efter varje patient och/eller samlat i slutet av dagen. Du får återföring i dialog muntligt, gärna även skriftligt, och du dokumenterar vad utbytet varit. Videinspelning kan gärna användas som komplement.

B. Komplettera med något eller några andra moment som underlag för reflektion

Här är exempel på moment som har använts inom projektet ASK.

Dagbok: Skriv en arbetsdagbok under någon eller några dagar, och reflektera över vardagspraktiken. Låt ASK-kollegan läsa. Reflektera över vad dagboken säger om kompetens och utbildningsbehov.

Curriculum Vitae: Du kan exempelvis utgå från gamla intyg om tjänstgöringar och kurser, eller gamla tidböcker, dagböcker eller årskalendrar.

10 händelser: Beskriv tio (eller åtta eller tolv) viktiga händelser som format din allmänmedicinska yrkesidentitet.

Kvalitetsuppföljning: Använd något av de verktyg som finns, till exempel PV-Kvalitet, för att se hur du faktiskt gör i vardagspraktiken.

Medicinska kunskaper: Ett sätt är att använda det skriftliga provet i specialistexamen – hela det senaste provet eller valda uppgifter från tidigare prov. En del tidskrifter har kunskapstest. Eller välj ut några diagnoser, skriv själv hur du brukar hantera dem, och kolla tillsammans med din ASK-kollega mot vederhäftiga källor.

C. Fortbildningsplan – resultatet av din ASK

Skriv en sammanfattning av vad du gjort i din ASK och vad du planerar att göra för att bibehålla och utveckla din kompetens. Du kan till exempel använda följande punkter:

- Dessa moment ingick.
- Detta vill jag göra för att behålla och utveckla mina starka sidor.

- Detta vill jag göra för att täcka mina luckor och utveckla min kompetens.
- Dessa utvecklingsmöjligheter vill jag utnyttja.
- Detta vill jag göra för att motverka de hinder som kan finnas för utveckling.

ASK-nätverket inom SFAM

Nätverket för ASK håller seminarier varje höst, där du kan få inspiration och hjälp att komma igång. Nätverket brukar också ha en poster eller ett seminarium vid SFAMs vetenskapliga kongress på våren. Nyhetsbrev läggs på SFAMs hemsida några gånger om året. Kontaktperson är Robert Svartholm (polarull.svartholm@telia.com). Hör av dig om du har frågor eller vill komma med i nätverket och dess e-postlista.

Författare Karin Lindhagen (karin.lindhagen@sfam.se).
Publicerat i AllmänMedicin 4/2017 sidan 19.